

Sande Venstres forslag til

Budsjett og Økonomiplan

For perioden 2014-2017

venstre

Innhold

Sande trenger en ny kurs	2
Inntekter	4
Salg av eiendom	4
Endringer som følge av statsbudsjettet	5
Administrasjon	5
Politisk organisering.....	5
Effektivisering Stab – Støtte	5
D-IKT	6
Reduksjon i sykefravær.....	6
Kultur og oppvekst	6
Skole	6
Lærertetthet, tidlig innsats og ekstra undervisningstimer	6
Svømmeundervisning og leirskole.....	7
Bibliotek	7
Barnehage.....	7
Barnevern	8
Kunstgressbanen	8
Fossekleiva kultursenter	8
Kultursektoren	9
Kulturskolen.....	9
Kapellanbolig	9
Helse og sosial	10
Servicepakken ved Sandetun	10
Saksbehandlersteam	10
Sande Produkter	10
NAV – tiltaksteam	10
Næring og kommunalteknisk	11
Investeringer	11
Oppsummert endringsforslag	12
Endringer i driftsbudsjettet	12
Endringer i investeringsbudsjettet.....	13
Tekstforslag.....	13
Endret resultat.....	14
Rådmannens opprinnelige resultat	14

Sande trenger en ny kurs

Etter flere år med signaler om betydelige utfordringer i kommunens økonomi har omfanget i år virkelig blitt avdekt. Rådmannen skal ha skryt for å ha innsett alvoret og gjennomført kartleggingen av utsiktene frem mot 2040. Prosjektet har avdekt betydelig behov for nye investeringer i årene som kommer, men også et betydelig etterslep av manglende vedlikehold. Manglende økonomistyring i enkelte virksomhet og for små avsetninger til investerings- og disposisjonsfond gjør at Sande kommune nå i beste fall står ovenfor en periode med økte priser og gebyrer, samt begrensede kutt i kommunale tjenester. Konsekvensen av å ikke gjøre grep nå kan være formidable og faren for å havne i ROBEK-registeret er vesentlig.

Rådmannen skal også ha skryt for alle de tiltak som er kartlagt for å berge kommuneøkonomien, spesielt innenfor effektivisering av kommunens drift. Det er i tillegg foreslått å gjøre mange kutt i tjenestene som smerter men som er nødvendig. Enkelte av tiltakene Rådmannen har foreslått er Venstre uenige i. Dette gjelder spesielt kutt i skole. Rådmannens kartlegging av inntektsøkninger har også vært, etter Venstres syn, lite kreativ. Fokuset har vært på økning av priser og gebyrer samt innføringen av eiendomsskatt. Venstre savner utredning av flere tiltak for å øke inntektene til kommunen som ikke baserer seg på øke brukerbetaling. Venstre har bl.a. foreslått å utrede mulighetene for å delta i næringsutviklingsselskap for øke inntektene.

Innføring av eiendomsskatt bør være absolutt siste utvei for å berge nødvendige kommunale tjenester. Venstres syn er at eiendomsskatt er konsekvensen av dårlig økonomisk styring og kontroll. Eiendomsskatt er et svært dårlig virkemiddel av mange årsaker. Skatten er usosial og rammer bredt i alle inntektslag. Kommunens attraktivitet svekkes både for innbyggere, ferierende og næringslivet. Eiendomsskatten i seg selv løser ikke kommunens behov for omstilling og bidrar etter Venstres syn til å utsette de nødvendige tiltakene. Erfaringsmessig ser man at for mange kommuner som har innført eiendomsskatt, har denne gått fra å være en hvilepute til en livbøye som holder hodet over vann. Venstre sier derfor nei til eiendomsskatt.

Budsjettet og handlingsplan 2014-17 handler for Venstre om å gjennomføre en nødvendig omstilling i Sande for å bedre den økonomiske situasjonen på sikt. Tiltakene som gjøres i år vil være mindre smertefulle enn eventuelle tiltak som eventuelt må gjøres senere. For å bedre økonomien ønsker Venstre å redusere kommunens finanskostnader. Dette forutsetter nedbetaling av gjeld og reduserte investeringer i planperioden. Det er viktig å understreke at reduserte finanskostnader ikke skal benyttes til å videreføre et overforbruk.

Veien ut av den økonomiske krisen kan på sikt bedres ved å øke kommunens inntekter. Dette forutsetter tenking utenfor boksen, og ikke kun øking av gebyrer. Venstre har tidligere foreslått å øke kommunens inntekter gjennom utvikling av byggeklare tomter gjennom et næringsutviklingsselskap og investering i fornybar energi. Dette engasjementet viderefører vi også i år.

Venstre satser på barn og unge. I et trangt budsjett er det enda viktigere med tøffe prioriteringer og Venstre forsøker i sitt alternative budsjett å verne om oppvekstsektoren. Tiltak som særlig gagnar barn og unge er forsøkt skjermet. Dessverre finner ikke Venstre rom for å fjerne alle reduksjoner som er foreslått i Rådmannens forslag til budsjett.

Venstre har lagt fokus på følgende i vårt alternative budsjettforslag:

- Utsettelse av nedleggelsen av Skafjellåsen barnehage i påvente av ny barnehage
- La private bygge ny barnehage i Skafjellåsen og dermed redusere kapitalkostnadene betraktelig for kommunen
- Redusere kuttet i barnevernet
- Redusere formannskapetets reservekonto og kutte i godtgjøringen til folkevalgte
- Fremskynde og øke kuttet i Administrasjonen
- Halvere kuttet i lærertetthet på Sande ungdomsskole og fjerne kuttforslaget i antall undervisningstimer
- Fjerne kuttforslaget på Biblioteket
- Opprettholde et leirskoletilbud, dog på et lavere nivå
- Opprettholde svømmeundervisningen
- Reversere avtalen med Svelvik om Fossekleiva

Inntekter

Venstres syn er at eiendomsskatt er en konsekvensen av dårlig økonomisk styring og kontroll. Mens det fortsatt er et lite men begrenset handlingsrom ønsker Venstre heller å kutte i noen av de tjenestene og kostnadsdriverne som stammer fra den foregående perioden. I tillegg ønsker Venstre å se på nye alternative inntektsområder.

Venstre vil ikke innføre eiendomsskatt da denne ikke løser kommunens problemer på sikt. Eiendomsskatten vil kun medføre at kommunene opprettholder sitt kostnadsnivå og ikke tar nødvendige kutt. Eiendomsskatten er en usosial og urettferdig beskatning som særlig rammer personer med lav inntekt. Det er størrelsen på eiendommen og ikke den enkeltes evne til å betale skatt som avgjør skattens størrelse. Videre svekkes kommunens attraktivitet både for innbyggere og næringsliv.

Rådmannens kartlegging av inntektsøkninger har vært lite kreativ. Fokuset har vært på økning av priser og gebyrer samt innføringen av nevnte eiendomsskatt. Andre forslag som å delta i næringsutviklingsselskap og utredning av vindkraftverk har Rådmannen avfeid. Venstre mener derimot at dersom det finnes et inntektspotensial som ikke baserer seg på høyere beskatning burde kommunen utnytte dette.

Forslag:

- Eiendomsskatten innføres ikke. Inntektene reduseres med 2,5 mill i 2015, 11 mill i 2016 og 2017
- Administrasjonen utreder inntektspotensialet ved deltakelse i næringsutvikling, fjernvarme, mikro-/minikraftverk og vindkraftverkutbygging.

Salg av eiendom

Den anstrengte økonomiske situasjonen kommunen er i skyldes bl.a. et meget høyt investeringsbehov frem mot 2040. Venstre mener at salg av eiendom kan redusere behovet for lånefinansiering av disse investeringene. I Rådmannens budsjettforslag øker de årlige finanskostnadene med 7,8 mill i perioden 2013-2017. Venstre foreslår at enkelte investeringer ikke iverksettes (utredes i de følgende kapitlene) samtidig som at salg av følgende eiendommer gjennomføres:

	2014	2015	2016	2017	SUM
Kappellanbolig	2 500				2 500
Bjørnstadveien	1 000				1 000
Vammen		5 000			5 000
Skafjell			10 000	10 000	20 000
SUM	3 500	5 000	10 000	10 000	28 500

Dette gir følgende konsekvenser for finanskostnadene; Reduksjon i finanskostnadene på 140.000,- i 2014, 480.000,- i 2015 og 1 mill i 2016 og 1,8 mill i 2017.

Endringer som følge av statsbudsjettet

Behandlingen av Statsbudsjettet har medført en rekke endringer på Sande kommunes økonomi:

- Reduksjon i frie inntekter - 2,8 millioner årlig
- Økt likebehandling private barnehager – 350.000,- årlig
- Økt makspris i barnehage – 400.000,- årlig
- Utsatt innføring av 2 barnehageopptak årlig – 1 million årlig
- Økte overføringer tilsyn fosterhjem – 50.000,- årlig
- Reversering av sats og innslagspunkt i ressurskrevende tjenester – 1,3 millioner årlig
- Økte inntekter til kommunal rusarbeid – 600.000,- årlig
- Avvikle gratis frukt og grønt i ungdomsskolen – 40.000,- årlig

Administrasjon

Politisk organisering

Det er en selvfølge at også politikerne tar sin andel av kutte slik som den økonomiske situasjonen er i kommunen. Venstre mener at det av demokratiske hensyn er uheldig å redusere størrelsen på kommunestyret til 19 representanter slik som Rådmannen foreslår i sitt budsjettforslag.

Kommuneloven setter krav til antall representanter i kommunestyret basert på antallet innbyggere i kommunen. Antallet representanter skal gjenspeile størrelsen på kommunen for å sikre en god ombudsrolle for innbyggerne. Venstre mener det er viktig for lokaldemokratiet at antallet representanter opprettholdes på dagens nivå.

Venstre foreslår isteden å reduserer midlene i formannskapetets reservekonto med 150.000,- årlig og reduserer godtgjøringen til Ordfører til 85% av godtgjøringen til stortingsrepresentanter. Reduksjonen i ordførerlønn reduserer også godtgjørelsen til de resterende folkevalgte. Dette beløper seg til 150.000,- årlig til godtgjøring av folkevalgte i årene 2016 og 2017.

Forslag:

- Reduksjonen av antallet kommunestyrerepresentanter reverseres. Dette gir en kostnadsøkning på 20.000,- i 2015 og 100.000,- i 2016 og 2017
- Godtgjøring til ordfører reduseres til 85 % av stortingsrepresentants godtgjøring fra og med neste revidering av reglementet for folkevalgte i 2015. Helårseffekt av justeringen settes til 150.000,-.
- Formannskapetets reservekonto reduseres årlig med 150.000,-

Effektivisering Stab – Støtte

Etter flere år med kutt i kommunale tjenester uten å redusere administrative kostnader ser Venstre med glede at Rådmannen foreslår kutt også her. Venstre har gjennom flere år foreslått kutt i administrasjon uten å få gjennomslag. Tiltakene kommer etter Venstres syn for sent i perioden. Derfor fremskyndes disse kostnadsreduksjonene samt at reduksjonene økes med ytterligere 1 mill i 2017.

Forslag:

- Effekten av tiltak "2.20 - Optimalisering av stab/støttefunksjoner" endres til 1 mill i 2014, 2,5 mill i 2015, 4,5 mill i 2016 og 5,5 mill i 2017

D-IKT

IKT-satsningen i Sande kommune er en stadig økende budsjettpost uten at det gjenspeiler forventede besparelser i andre sektorer. Venstre mener at avtalen med D-IKT må evalueres og alternative løsninger må vurderes i forhold til kommunens behov. Det er Venstres oppfatning at dagens ordning er for dyr og det foreslås derfor å redusere posten med 500.000,- i 2015, 1 mill i 2016 og 1,5 mill i 2017.

Forslag

- Sektor 1003 – IKT kuttes med 500.000,- i 2015, 1 mill i 2016 og 1,5 mill i 2017.
- Det vurderes en mer kostnadseffektiv løsning for Sande kommunes IKT-strategi

Reduksjon i sykefravær

Rådmannen ønsker å legge en innsats i å reduserer sykefraværet i kommunen. Det legges inn 20% stilling øremerket arbeid med nærvær/reduisert sykefravær i Sande kommune. Venstre mener tiltaket er godt og ønsker å doble dette tiltaket. Dette medfører en økning av kostnaden i 2014 til 100.000,- og vi forventer en tilsvarende økning i effekten.

Forslag:

- Effekten av tiltak "2.17 - Redusere sykefraværet" endres til 100.000,- i økt kostnad i 2014. Besparelsen settes til 50.000,- i 2015, 100.000,- i 2016 og 150.000,- i 2017

Kultur og oppvekst

Skole

Venstre ser det som kommunens viktigste oppgave å tilby en god utdanning. Derfor har Venstre som mål å skape Norges beste skole. Et slikt mål nåes dessverre ikke over natten. En forutsetning er at man har gode lærere med nok tid til å se alle elevene i klasserommet. Venstre ønsker å prioritere sandeskolen i vårt budsjett. Dessverre tillater ikke den anstrengte økonomien å øke rammene til skolesektoren. En prioritering av barn og unge i år handler derfor om å redusere kutt for å kunne beholde høyest mulig lærertetthet. Arbeidet med tidlig innsats må videreføres. Tidligere avdekning av lærevansker gir positive økonomiske og samfunnsøkonomiske virkninger.

Lærertetthet, tidlig innsats og ekstra undervisningstimer

En god skole skal gi hver enkelt elev tilpassede utfordringer slik at alle elever har noe å strekke seg etter. I praksis handler derfor en god skole om å gi hver lærer tid til å se og følge opp alle elever i sin klasse. For å bidra til dette ønsker Venstre å redusere kutt i årsverk ved Sande ungdomsskole. Venstre ønsker også å beholde ekstra undervisningstimene ved barneskolene.

For best effekt av tidlig innsats er det viktig med et godt samarbeid mellom barnehage, barneskole og ungdomsskole. For å følge opp intensjonene i Plan for god oppvekst foreslår Venstre derfor i 2014 å øremerke 200.000,- til å bedre samarbeidet rundt tidlig innsats mellom barneskolene og ungdomsskolen. Venstre ønsker at alle elever skal ha mulighet til å utfolde seg. Både svake og sterke elever må gis muligheter til å heve sin personlige list.

Forslag:

- Der foreslåtte kuttet i lærertetthet ved ungdomsskolen halveres. Skolebudsjettet styrkes med 250.000,- i 2014 og med 600.000,- i perioden 2015-2017
- De ekstra undervisningstimene beholdes. Skolebudsjettet styrkes med 80.000,- i 2014 og 200.000,- i resten av økonomiplanperioden
- Det settes av ytterligere 200.000,- til å styrke samarbeidet rundt spes. Ped og tidlig innsats i 2014

Svømmeundervisning og leirskole

Venstre ønsker å beholde svømmeundervisning og et leirskoletilbud. For å redusere kostnader er man nødt til å revidere leirskoletilbudet. Venstre ønsker å beholde et leirskoletilbud som utfordrer elevene på selvstendighet. For å imøtekomme kravet om innsparinger ønsker Venstre et leirskoletilbud som benytter seg av lokale ressurser. Det er også viktig med god svømmeundervisning og da spesielt i et så kystnært område som Sande.

Forslag:

- Kuttforslaget i svømmeundervisning trekkes ut av budsjettet med 31.000,- i 2014, 90.000,- i 2015, 97.000,- i 2016 og 90.000,- i 2017
- Leirskoletilbudet opprettholdes men på et lavere nivå. Det settes av 200.000,- årlig til leirskole i årene 2015-2017

Bibliotek

Venstre ønsker å beholde Biblioteket som et kulturelt lavterskeltilbud. Med varierte åpningstider kan biblioteket vise til både høye låne- og besøkstall. Venstre vil derfor ikke redusere personalressurser slik at Biblioteket kan fortsette å holde sommeråpent.

Forslag:

- Det foreslåtte tiltaket med å redusere kostnadene ved biblioteket fjernes fra budsjettet. 60.000,- i 2014 og 120.000,- årlig i resten av økonomiplanperioden

Barnehage

For å kunne tilby full barnehagedekning i Sande må kommunen samarbeide med private aktører. Venstre anser kommunale og private barnehager som likeverdige leverandører av gode barnehagetjenester, noe også undersøkelser bekrefter. Driftsmessig er kostnaden for Sande kommune lik enten en barnehage er driftet privat eller offentlig. Fordelen ved å benytte seg av private aktører er et redusert investeringsbehov og derved lavere finanskostnader for kommunen. Kapitaltilskuddet til private barnehager er vesentlig lavere enn finanskostnadene for en kommunal barnehageplass. De private aktørene mottar et tilskudd på 7.500,- per plass per år mens beregninger

ved de foreslåtte barnehagene i Rådmannens budsjettforslag fort beløper seg til 25-35.000,- per plass per år. Venstre vektlegger også fordelene ved et variert og spredt tilbud som private barnehager bidrar til. Venstre vil at fremtidige barnehageplasser i kommunen skal bygges og driftes av private aktører. Dagens Skafjellåsen barnehage bør ikke stenges før en nye barnehage er på plass.

Forslag:

- De foreslåtte barnehageutbyggingene i Skafjell og Nordre Jarlsberg trekkes ut av investeringsbudsjettet på totalt 65 millioner i økonomiplanperioden.
- Sande kommune søker private aktører til å utvide/etablere barnehager i kommunen for å dekke fremtidig plassbehov
- Nedlegging av Skafjellåsen barnehage utsettes til 2016

Barnevern

Barnevernet er en viktig men utfordrende institusjon i kommunen. For å sikre virkningsfulle intervensjoner er det viktig at barnevernet har en lav terskel for innsats. Samtidig må det stilles krav til omstilling i Barnevernet slik at man oppnår en effektiv drift med høy kvalitet på tidspunkter barn trenger det mest. Venstre foreslår derfor å redusere kuttet i barnevernet, men forutsetter at effektiviserende tiltak gjennomføres. Venstre vil at en del av gevinsten fra omstillingen og effektiviseringen skal gi barnevernet ekstra ressurser.

Forslag:

- Rådmannens forslag til kutt i barnevernet reduseres med 250.000,- i 2014, 350.000,- i 2015, 300.000,- i 2016 og 250.000,- i 2017

Kunstgressbanen

Kunstgressbanen trenger renovering av gressdekket. Samtidig er det foreslått skiftebrakke i tilknytning til kunstgressbanen til 200.000,-. Venstre vil opprettholde investeringen i renovasjon av kunstgressdekke og nytt låsesystem ved Sandehallen. Men fordi garderobedekningen i Sandehallen er god anses ikke skiftebrakke som nødvendig og trekkes derfor ut av investeringsbudsjettet.

Forslag:

- Investeringen i ny skiftebrakke på 200.000,- ved kunstgressbanen trekkes ut av investeringsbudsjettet i 2015.

Fossekleiva kultursenter

Venstre å trekke seg fra samarbeidet med Svelvik kommune rundt Fossekleiva kultursenter. Med en kostnad på 400.000,- i året, er dette en luksus vi ikke kan tillate oss i den gjeldene økonomiske situasjonen. Dette vil også lette på oppgavene til administrering av kultursektoren. Investeringene i Fossekleiva trekkes også ut av økonomiplanen.

Forslag:

- Sande kommune trekker seg ut av samarbeidet med Svelvik kommune om Fossekleiva kultursenter. Driftsbudsjettet reduseres med 400.000,- per år i perioden 2015-2017. Investeringsbudsjettet reduseres med 460.000,- i 2014 og 2015

Kultursektoren

Kultursektoren i Sande må gjennomgå omstillinger på lik linje med andre sektorer i kommunen. Venstre ønsker å verne om kulturelle tilbud ute blant kommunens innbyggere. Bruk av kulturkroner på administrative ressurser er ikke i tråd med Venstres oppfattelse av hvordan ressursene innenfor sektoren bør prioriteres. For å kunne bevare mest mulig av det kulturelle tilbudet blant folk flest vil Venstre kutte kulturkonsulentstillingen. Dette må sees i sammenheng med en omstilling i hvilke oppgaver kultursjef og kulturkonsulent utfører. Blant annet vil Venstre begrense oppgavene som kommuneadministrasjonen påtar seg. Som en konsekvens av dette vil Venstre at kommunens bidrag i Økofestivalen begrenses til ren økonomisk støtte.

Forslag:

- Kulturkonsulentstillingen kuttes som følge av kun økonomisk støtte til Økofestivalen og reversering av samarbeidet med Svelvik kommune om Fossekleiva kultursenter. Dette medfører en reduksjon av kulturbudsjettet på 600.000,- årlig i økonomiplanperioden og en halvårlig effekt på 300.000,- i 2014

Kulturskolen

Egenbetalingen ved kulturskolen har i mange år forblitt ujustert. Dessverre er Sande kommunes økonomi så anstrengt at Venstre ser seg nødt til å oppjustere prisen til 1.700,- per semester. Dette utgjør ca. 60.000,- i økte inntekter for kommunen. En økning av inntektene på 30.000,- mer i året enn det Rådmannen foreslår.

Forslag:

- Prisen per semester økes til 1700,- per semester. Effekten blir 30.000,- i økte inntekter i hele økonomiplanperioden.

Kapellanbolig

Venstre forutsetter salg av dagens kapellanbolig til 2,5 mill i 2015. Videre reduseres investeringen i ny kapellanbolig med 500.000,-

Forslag:

- Investeringen ny kapellanbolig reduseres til 4 mill i 2014
- Dagens kapellanbolig budsjetteres med salg til 2,5 mill i 2015

Helse og sosial

Det er Venstres oppfatning at omsorgen i Sande er svært god. Selv om det er sterkt beklagelig å måtte gjennomføre kutt og effektivisering av tjenestene, mener Venstre at dette dessverre er nødvendig grunnet den svært vanskelige økonomien kommunen har havnet i. Dette er resultatet manglende styring og kontroll gjennom en årrekke. Det er en kjent sak at budsjettkontrollen på Sandetun ikke har vært god nok. Dette må bedres og Rådmannen har flere gode og nødvendige tiltak på området.

Servicepakken ved Sandetun

Beboerne ved Sandetun står i fare for å få en betydelig prisøkning i sin bosituasjon. Venstre mener at den foreslåtte økningen av servicepakken er for høy og vi forslår at tiltaket ikke gjennomføres. Venstre ønsker i tillegg at beboerne skal kunne velge andre tilbydere enn kommunen på disse tjenestene.

Forslag:

- Tiltaket "1.10 - Øke brukerbetaling for tjenester Sandetun" innføres ikke. Budsjettet svekkes med 380.000,- i hele økonomiplanperioden.
- Det åpnes opp for private tilbydere av tjenestene som inngår i servicepakken

Saksbehandlerteam

Rådmannen foreslår å etablere et overordnet saksbehandlerteam. En slik organisering vil legge til rette for økt kvalitet og effektivisering i saksbehandlingen. Et overordnet saksbehandlerteam vil ha en robusthet som bedre handtere fravær ved ferie og sykdom. Venstre støtter dette tiltaket fullt ut men ønsker at effekten av dette er å reduserer med en hel stilling f.o.m. 2015.

Forslag:

- Effekten av tiltaket "2.7 - Endring av arbeidsoppgaver merkantilt ansatte" økes med 250.000,- i årene 2015 til 2017

Sande Produkter

Sande kommune benytter seg ikke fullt ut av avtalen med Sande produkter. Kommunen har estimert et innsparingspotensial på 800.000,- årlig. Venstre håper at partene kan fremskynde denne prosessen og få halv effekt av dette allerede i 2014.

Forslag:

- Avtale med Sande Produkter reforhandles snarest og effekten av tiltaket økes med 400.000,- i 2014

NAV – tiltaksteam

Rådmannen har utredet et tiltak med å overføre to stillinger fra NAV til Sande Produkter. Dette vil bidra til at brukere i større grad kan tilbys aktive ytelser i stedet for passive ytelser. Dessuten gir dette kommunen en besparelse på 260.000,- årlig. Rådmannen har ikke foreslått å gjennomføre dette tiltaket. Venstre synes tiltaket virker godt og vil gjerne foreslå at dette gjennomføres.

Forslag:

- Tiltaket "3.20 Omorganisering av tiltaksteam NAV" gjennomføres og gir 260.000,- i besparelser for kommunen i årene 2015-2017

Næring og kommunalteknisk

Rådmannen har kartlagt at det finnes uutnyttet bruk av maskinpark og mannskaper ved Drift og eiendom. Dette inntekspotensialet bør hentes ut. Venstre foreslår derfor at tiltak "1.5 - Salg av tjenester" iverksettes.

Det er identifisert et innsparingspotensial ved å gjennomgå rutiner og ta i bruk digitale verktøy ved Plan og byggesak. Venstre mener det bør kunne hentes ut en noe større gevinst enn det Rådmannen legger opp til.

Forslag:

- Tiltak "1.5 - Salg av tjenester" iverksettes ved Drift og eiendom. Dette medfører en inntektsøkning på 50.000,- i 2014 og 100.000,- i resten av økonomiplanperioden
- Effektiviseringen i Plan og byggesak forventes å kunne hente ut en større gevinst. Effekten økes med 50.000,- per år i hele økonomiplanperioden

Investeringer

Behovet for nye investeringer er en av de viktigste faktorene for at kommuneøkonomien blir anstrengt i årene som kommer. Det er derfor svært interessant å se på hvilke av disse investeringene som er nødvendige og hvilke kommunen kan klare seg uten.

Som tidligere nevnt er det avdekket at kommunale barnehager har en betydelig merkostnad i form av høye kapitalkostnader. Dette ligger på et langt høyere nivå per plass enn tilsvarende kapitaltilskudd som innrømmes til de private aktørene. Sande kommune benytter seg av den statlige satsen for kapitaltilskudd til private aktører som ligger på 7.500,- per plass per år. Tilsvarende kostnader for en kommunal barnehageplass koster et sted mellom 25.000,- og 35.000,- per plass per år. Regnestykket baserer seg på den foreslåtte 6 avd. barnehagen til 50 millioner i Skafjellåsen. I Venstres alternative budsjett trekkes derfor investeringene i Skafjellåsen og Nordre Jarlsberg ut.

Som tidligere nevnt reduseres investeringen i ny kapellanbolig med 500.000,-. Venstre finner ikke rom til investeringen på 1,1 mill i 2014 for ny heis på rådhuset.

Investeringene i Fossekleiva kulturhus trekker vi ut som en følge av at vi ikke ser at Sande kommune har råd til å delta i dette samarbeidet.

Oppsummert endringsforslag

Endringer i driftsbudsjettet

Handlingsprogram 2014-2017 - forslag til endringer budsjett 2014 og økonomiplan 2014-2017:

Forslag fra: Sande Venstre

Endringer i tallbudsjettet for drift:

Nr.	Tekst:	2 014	2 015	2 016	2 017
Økte utgifter / reduserte inntekter (tall i pluss):					
1	Opprettholde dagens prisnivå på servicepakke - Sandetun	380	380	380	380
2	Ikke innføre eiendomsskatt	0	2 500	11 000	11 000
3	Ikke gjennomføre kostnadsreduksjon bibliotek	60	120	120	120
4	Opprettholde svømmeundervisning	31	90	97	90
5	Opprettholde antall undervisningstimer	80	200	200	200
6	Reduksjon av effekt i omlegging av barnevernet	250	350	300	250
7	Utsettelse av nedleggelse av Skafjellåsen barnehage til 2016	300	700	400	
8	Begrense kuttet i lærertetthet	250	600	600	600
9	Opprettholde leirskoletilbudet	0	200	200	200
10	Styrke spes. ped.	200			
11	Lavere frie inntekter som følge av Statsbudsjettet	1 500	2 800	2 800	2 800
12	Politisk organisering - fjerning av tiltak	0	20	100	100
13	Tiltak 1.3 Økt husleie omsorgsboliger - justering av beløp som følge av feil i Rådmannens forslag	498	384	275	191
Sum økte utgifter / reduserte inntekter		3 549	8 344	16 472	15 931
Reduserte utgifter / økte inntekter (tall i minus):					
1	Økt egenandel kulturskolen	-30	-30	-30	-30
2	Større effekt gjennom nye rutiner og digitale løsninger i plan og byggesak	-50	-50	-50	-50
3	Kutt av 1 saksbehandlerstilling - Saksbehandlersteam		-250	-250	-250
4	Reduskjon i formannskapetets reservekonto og godtgjøring folkevalgte	-150	-150	-300	-300
5	Økt effekt av fokus på redusering i sykefraværet	50	-50	-50	-100
6	Fremskyning og økning av effekt av gjennomgang av rutiner og organisering i hele sentraladministrasjonen.	-750	-1 250	-2 500	-1 000
7	Reforhandling av avtalen med Sande Produkter.	-400			
8	Salg av tjenester - Drift og eiendom	-50	-100	-100	-100
9	Fossekleiva - reversering av vedtak		-400	-400	-400
10	Omorganisering av tiltaksteam NAV		-260	-260	-260
11	Bedre IKT strategien		-500	-1 000	-1 500
12	Fjerning av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	-20	-40	-40	-40
13	Økte midler - tilsyn av fosterhjem	-50	-50	-50	-50
14	Kutt i stilling kulturkonsulent	-300	-600	-600	-600
15	Endringer i statsbudsjettet vedr. barnehager	-250	-1 050	-1 050	-1 050
16	Endringer i statsbudsjettet vedr. ressurskrevende tjenester	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
17	Lavere finanskostnader grunnet lavere investeringer og salg av eiendom	0	-1 312	-3 496	-5 466
18	Overføres fra IS (frie inntekter) til øremerket tilskudd kommunalt rusarbeid - forutsetter at vi får tilskudd tilsvarende dagens utgifter.	-600	-600	-600	-600
Sum reduserte utgifter / økte inntekter		-3 900	-7 992	-12 076	-13 096
Avstemming - skal gå i null		-351	352	4 396	2 835

Endringer i investeringsbudsjettet

Endringer i tallbudsjettet for investering:

For investeringsprosjekter som ønskes tatt ut eller reduseres, settes beløp i minus.

For investeringsprosjekter som ønskes økt eller lagt til, settes beløp i pluss.

Nr.	Tekst:	2 014	2 015	2 016	2 017
1	Nordre Jarlsberg barnehage bygges ikke ut				-15 000
2	Skafjell barnehage bygges ikke ut i kommunal regi		-30 000	-20 000	
3	Heis på rådhuset skiftes ikke ut	-1 130			
4	Investeringene i Fossekleiva kultursenter tas ut som følge av reversering av avtale med Svelvik kommune	-460	-460		
5	Reduksjon av investering ny kapellanbolig	-500			
6	Skiftebrakke kunstgressbanen bygges ikke		-200		
7	Komunalt fibernet tas ut	-200	-200	-200	-200
8	Salg av eiendom	-3 500	-5 000	-10 000	-10 000
Sum endringer investering		-5 790	-35 860	-30 200	-25 200

Tekstforslag

1. Administrasjonen utreder inntekspotensialet ved deltakelse i næringsutvikling, fjernvarme, mikro-/minikraftverk og vindkraftverkutbygging.
2. Administrasjonen bes å vurdere alternativer til D-ikt for kommunens IKT-satsning.
3. Effektiviserende tiltak i barnevernet gjennomføres i tråd med utredningen fra «Et samfunn i utvikling». Eventuelle ressurser som frigjøres utover innsparingskravet brukes til å styrke barnevernet.
4. Servicepakken gjøres valgfri og Sande kommune åpner for at private aktører kan tilby servicepakken til beboere i kommunens omsorgsboliger.
5. Sande kommune begrenser sitt bidrag til Økofestivalen til kun økonomisk bistand.
6. Rådmannen bes å utarbeide retningslinjer for hvordan kommunen kan bidra i private kulturarrangementer.
7. Sande kommune bruker private aktører for bygging og drift av fremtidige barnehager

Endret resultat
Endringer:

(tall i 1.000 kr, Plan i 2014-kroner)	Regnskap 2012	Rev.bud. 2013	Plan			
			2014	2015	2016	2017
Frie inntekter (skatt/rammetilskudd)	-394 181	-409 700	-430 700	-431 400	-433 800	-435 600
Andre refusjoner (rentekomp., m.m.)	-3 034	-3 885	-3 600	-3 500	-3 300	-3 100
Momskompensasjon investeringer	-4 676	-12 111	0	0	0	0
Sum frie inntekter/fellesinntekter	-401 890	-425 696	-434 300	-434 900	-437 100	-438 700
Drift virksomheter/felles*	0	0	398 307	391 728	387 011	381 348
Ufordelt lønnsvekst inkl. sos.utg. / sentral reserve	0	0	16 900	16 900	16 900	16 900
Netto premieavik/felles pensj.kostn.	-6 453	4 254	-11 600	8 100	5 000	5 000
Sum drift	-6 453	4 254	403 607	416 728	408 911	403 248
Brutto driftsresultat	-408 343	-421 442	-30 694	-18 173	-28 190	-35 453
Netto finanskostnader (ansvar 9002)	25 145	24 481	25 251	25 458	27 659	26 847
Netto finanskostn.boligfin./virksomh.	3 150	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-380 047	-396 961	-5 442	7 285	-530	-8 606
Avsetning til/bruk av fonds virk.h.	0	0	-737	-2 868	-2 381	-978
Overføring til investeringsregnsk.	4 311	12 111	0	0	0	0
Avsetning til bundne fond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	3 505	0				
Bruk av disposisjonsfond	0	-13 234				
Regnskapsmessig resultat	-372 232	-398 084	-6 179	4 417	-2 911	-9 584

Avsetning til disposisjonsfond	6 179	0	2 911	9 584
Bruk av disposisjonsfond	0	-4 417	0	0
Regnskapsmessig resultat (skal gå i null)	0	0	0	0

Rådmannens opprinnelige resultat
Opprinnelig:

(tall i 1.000 kr, Plan i 2014-kroner)	Regnskap 2012	Rev.bud. 2013	Plan			
			2014	2015	2016	2017
Frie inntekter (skatt/rammetilskudd)	-394 181	-409 700	-432 200	-434 200	-436 600	-438 400
Andre refusjoner (rentekomp., m.m.)	-3 034	-3 885	-3 600	-3 500	-3 300	-3 100
Momskompensasjon investeringer	-4 676	-12 111	0	0	0	0
Sum frie inntekter/fellesinntekter	-401 890	-425 696	-435 800	-437 700	-439 900	-441 500
Drift virksomheter/felles*	-6 453	4 254	400 358	392 864	381 919	375 847
Ufordelt lønnsvekst inkl. sos.utg. / sentral reserve	0	0	16 900	16 900	16 900	16 900
Netto premieavik/felles pensj.kostn.	-6 453	4 254	-11 600	8 100	5 000	5 000
Sum drift	-12 906	8 508	405 658	417 864	403 819	397 747
Brutto driftsresultat	-414 796	-417 188	-30 143	-19 837	-36 082	-43 754
Netto finanskostnader (ansvar 9002)	25 145	24 481	25 251	26 770	31 155	32 313
Netto finanskostn.boligfin./virksomh.	3 150	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-386 500	-392 707	-4 891	6 933	-4 926	-11 440
Avsetning til/bruk av fonds virk.h.	-380 047	-396 961	-737	-2 868	-2 381	-978
Overføring til investeringsregnsk.	4 311	12 111	0	0	0	0
Avsetning til bundne fond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	3 505	0	5 628	0	7 307	12 418
Bruk av disposisjonsfond	0	-13 234	0	-4 065	0	0
Regnskapsmessig resultat	-758 731	-790 791	0	0	0	0